

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ความสำคัญของเรื่อง

การจัดตั้งหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง หรือเรียกโดยย่อว่า "หมู่บ้าน อพป." เป็นการจัดตั้งตามโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) แห่งชาติ ซึ่งมีกฎหมายออกมารองรับ คือ พระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยกระทรวงมหาดไทยได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ไปยังคณะรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีได้เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภาพิจารณาอนุมัติให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๖ ตอนที่ ๘๕ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๒^๑ และหมู่บ้าน อพป. ด้งกล่าว ได้จัดตั้งขึ้นแล้ว รวม ๘๘๑ หมู่บ้าน (เท่ากับ ๑,๑๕๘ หมู่บ้าน ตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ ๒๔๕๗) ใน ๓๘ จังหวัด^๒

เนื่องจากเป็นที่ตระหนักว่า ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติในปัจจุบันนี้ มีความเกี่ยวข้องกับผูกพันอยู่กับชนบทเป็นอันมาก เพราะชนบทเป็นที่อาศัยของประชาชนส่วนใหญ่ และเป็นพื้นฐานรองรับความอยู่รอดของเขตเมือง ด้วยปรากฏว่ามีหมู่บ้านที่ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (ผกค.) เข้าเคลื่อนไหวกว่า ๒,๕๐๐ หมู่บ้าน และ

^๑ กองวิชาการและแผนงาน กรมการปกครอง, กรมการปกครองกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและเสริมสร้างความมั่นคงภายใน ๒๕๒๒, หน้า ๓๐. (เอกสารอัครสำเนา)

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

ไม่น้อยกว่า ๕๕๐ หมู่บ้าน ใ้ตกอยู่ใต้อิทธิพลของ ผกค. โดยเกือบสมบูรณ์ รัฐบาล จึงจำต้องกำหนดมาตรการและแนวทางดำเนินการที่ถูกต้อง เพื่อต่อต้านเหี้ยมขี้ขี้และลด การขยายตัวของคอมมิวนิสต์ในชนบทให้ได้อย่างถาวร จึงได้กำหนดให้มีโครงการ อสาพัฒนาและป้องกันตนเองซึ่ง เรียกโดยย่อว่า "โครงการ อพป." ขึ้น เพื่อที่จะ ฝึกสอนให้ประชาชนในระดับตำบล หมู่บ้าน ได้ตระหนักถึงพิษภัยของลัทธิคอมมิวนิสต์ และชักจูงให้ประชาชนหันมาร่วมมือสนับสนุนรัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข * โดยฉวยโอกาสในขณะที่ ผกค. ยังไม่มีขีดความสามารถ เข้มแข็งอย่างแท้จริง ทำการปลุกระดมให้ราษฎรใน เขตพื้นที่แทรกซึมทั้งหมดให้ เคลื่อนไหวในการอาสาพัฒนาและป้องกันหมู่บ้านของตนเอง ให้พ้นจากความอกลอย และ การคุกคามของผู้ออกการร้าย เป็นการย่นร่อยยุทธศาสตร์ "ป่าล้อมลาน บ้านล้อมเมือง" ของ คอมมิวนิสต์ด้วย

ในการนี้กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) ซึ่งเป็น เจ้าของเรื่องตั้งแต่ต้น จึงได้เสนอโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองต่อ คณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบให้ดำเนินการได้เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๑๗

การดำเนินงานตามโครงการ อพป. แห่งชาตินี้ กำหนดเป็นแผน ๕ ปี (๒๕๑๘-๒๕๒๓) เพื่อจะเข้าไปปฏิบัติการในเขตพื้นที่ที่ประกาศเป็นเขตแทรกซึม รวม ๓๔ จังหวัด มีอยู่ ๒ จังหวัดที่มีได้ประกาศเป็นเขตแทรกซึม คือ จังหวัดจันทบุรีและ จังหวัดตราด เนื่องจากมีเหตุการณณ์ฉุกเฉินทางชายแดนไทยติดต่อกับกัมพูชา รวมทั้ง ในเขตอรัญประเทศและคจพระยา จังหวัดปราจีนบุรี รัฐบาลจึงได้มีนโยบายให้ดำเนินการ

* ภาษา เมฆสวรรค์, การปกครองระดับตำบล หมู่บ้าน กับความมั่นคง แห่งชาติ (กรุงเทพ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๒๑), หน้า ๑๑๘.

ตามโครงการ อพป. ให้ครอบคลุมถึงพื้นที่หมู่บ้านชายแดน ในเขตจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราดด้วย โดยเห็นว่า เป็นจังหวัดที่ล่อแหลมต่อการแทรกซึมของ มกค. ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ

แผนการดำเนินการดังกล่าวแบ่งออกเป็น ๔ ขั้นตอน คือ (๑) ขั้นเตรียมการ (๒) ขั้นการฝึก (๓) ขั้นการจัดตั้ง และ (๔) ขั้นการทำแผนหรือโครงการ และการดำเนินการนี้ มีหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด คือ ศูนย์อาสาพัฒนา และป้องกันตนเอง ซึ่งเป็นหน่วยงานเฉพาะกิจภายในกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน เรียกโดยย่อว่า "ศอ.พป.กอ.รบน." มีกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ^๒

การจัดตั้งหมู่บ้าน อพป. เป็นขั้นตอนที่ ๓ หลังจากได้ผ่านสองขั้นตอนแรกแล้ว และการจัดตั้งหมู่บ้าน อพป. นี้ก็เพื่อเป็นการปรับปรุงรูปแบบการปกครองหมู่บ้าน มุ่งพัฒนาประชาชนให้มีขีดความสามารถที่จะบริหารงานของหมู่บ้านให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหมู่บ้านอาสาพัฒนา พ.ศ. ๒๕๑๔ แต่เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีปัญหาทางคำอธิบายของกฎหมายและทางปฏิบัติบางประการและแตกต่างไปจากลักษณะและโครงสร้างของหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ๒๔๕๗ เป็นอย่างมาก คือ จัดให้ดำเนินการปกครองหมู่บ้านในรูปของคณะกรรมการต่าง ๆ โดยมีคณะกรรมการกลาง

^๑ อาษาเมฆสวรรค์, การปกครองระดับตำบล หมู่บ้าน กับความมั่นคงแห่งชาติ, หน้า ๑๒๔.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๒๖.

หมู่บ้านเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมการกำหนดนโยบายและการบริหารหมู่บ้านของคณะกรรมการหมู่บ้านฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้ราษฎรได้มีบทบาทในการปกครองและป้องกันหมู่บ้านของตนเอง ได้เต็มที่ ข้าราชการในส่วนภูมิภาคจะมีฐานะเป็นเพียงที่ปรึกษาเท่านั้น °

เนื่องจากมีข้อขัดข้องในการจัดตั้งหมู่บ้าน อพป. ตามพระราชบัญญัติหมู่บ้าน อาสาพัฒนา พ.ศ. ๒๕๑๔ จึงกล่าว กระทรวงมหาดไทยจึงได้ออกระเบียบกระทรวง มหาดไทย ว่าด้วยระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๑๕ ขึ้น และประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ๒ เป็นผลให้กระทรวงมหาดไทย สามารถประกาศจัดตั้งหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองได้จนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้ รวม ๔๔๑ หมู่บ้าน อพป. (๑,๑๕๔ หมู่บ้าน ตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่) และ เพื่อให้หมู่บ้าน อพป. ที่ได้ประกาศจัดตั้งไปแล้วนี้มีกฎหมายรับรอง กระทรวงมหาดไทย จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ และได้ประกาศเป็นกฎหมายไว้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

การดำเนินงานโครงการ อพป. ตามขั้นตอนต่าง ๆ มาจนกระทั่งถึงการจัดตั้ง หมู่บ้าน อพป. นี้ จุดมุ่งหมายของรัฐบาลก็เพื่อต้องการช่วยเหลือประชาชนให้บรรลุ วัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ °

° อาษา เมฆสวรรค์, การปกครองระดับตำบล หมู่บ้าน กับความมั่นคงแห่งชาติ, หน้า ๑๓๐.

๒ กระทรวงมหาดไทย, ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบบริหาร หมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๑๕, หน้า ๑-๔. (เอกสารอัครสำเนา)

๓ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน, ปค.๑๑๖-๑ : ศอพป. โครงการ อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (กรุงเทพมหานคร : แผนกการพิมพ์ กรมทหารลือสตร), หน้า ๓๓. (มปพ.)

๑. สร้างความปลอดภัยถาวรขึ้นในหมู่บ้านต่าง ๆ
๒. จักให้ราษฎรร่วมมือกันพัฒนาความเจริญและยกระดับการครองชีพของคนให้สูงขึ้น
๓. สร้างความรู้สึกรักหมู่บ้านของตนและคุ้มครองป้องกันมิให้ ผกค. เข้ามาคุกคามได้

เมื่อถึงขั้นนี้แล้ว ประชาชนย่อมมองเห็นความเลวร้ายของลัทธิคอมมิวนิสต์ และพากันเคลื่อนไหวต่อต้าน ซึ่งจะเป็นผลให้คอมมิวนิสต์ไม่สามารถบ่อนทำลายและปลุกระดมราษฎรอย่างใดผลอีกต่อไป ในที่สุดเมื่อชาตราษฎร เป็นที่พึ่งและสนับสนุนแล้ว คอมมิวนิสต์จะพ่ายแพ้ต่อรัฐบาลและไม่สามารถทำอันตรายต่อบ้านเมืองได้แต่อย่างใด

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า โครงการ อพป. แห่งชาติมีความสำคัญต่อความมั่นคงของชาติเป็นอย่างมาก การดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ จะต้องปฏิบัติอย่างระมัดระวังและรอบคอบ เพราะการจัดตั้งหมู่บ้าน อพป. เป็นการมอบหมายความไว้วางใจในการปกครองและการดำเนินการต่าง ๆ ให้แก่ราษฎรในหมู่บ้านทั้งสิ้น ถ้าหากราษฎรมีขีดความสามารถต่ำ ไม่พร้อมที่จะดำเนินการและปฏิบัติไปได้ทุกอย่าง ต่อเนื่องแล้ว ก็จะเป็นอันตรายและเป็นปัญหาในด้านการปกครองได้ และหลังจากจัดตั้งหมู่บ้าน อพป. แล้ว จะต้องศึกษารูขี้ให้กับประชาชนที่ได้รับการฝึกและการคัดเลือกมาอย่างถี่ถ้วน เพื่อรักษาความปลอดภัยให้กับหมู่บ้านตามสมควร การที่ราษฎรมีอาวุธอยู่ในมือเป็นจำนวนมาก จึงต้องคำนึงถึงความสามารถและช่วยการควบคุมอย่างรัดกุม และมีประสิทธิภาพ ต้องสร้างอุดมการณ์และปลุกฝังให้ประชาชนมีจิตใจผูกพันยึดมั่นไปในแนวเดียวกันอย่างมั่นคงถาวร นอกจากนี้การบริหารงานของหมู่บ้าน อพป. ยังต้องคำนึงถึงค่านิยมประเพณี ซึ่งจะมีผลให้การบริหารงานของหมู่บ้าน อพป. ดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะสามารถพัฒนาหมู่บ้านให้เกิดความเจริญทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการรักษาความปลอดภัย

การที่กระทรวงมหาดไทยจะประกาศจัดตั้งหมู่บ้านโคกหมู่บ้านหนึ่ง เป็นหมู่บ้าน อพ. นั้น ย่อมพิจารณาเห็นแล้วว่า ราษฎรในหมู่บ้านนั้นมีขีดความสามารถในด้าน การพัฒนา การบริการ และการรักษาความปลอดภัยของหมู่บ้านอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ และแนวโน้มที่จะเสียดสละเพื่อส่วนรวมแล้ว เพราะกรรมการหมู่บ้าน อพ. ทั้งหมด เข้าปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ได้รับค่าตอบแทนแต่อย่างใด

ทั้งนี้ความคงอยู่ของหมู่บ้าน อพ. ที่จะยืนยาวได้มากน้อยเพียงใด หลังจากการประกาศตั้งแล้ว มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการรักษา ความปลอดภัยและด้านพัฒนาบริการอย่างไรจากการบริหารงานด้วยตนเอง ของกรรมการ หมู่บ้าน จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจและเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเมื่อการ บริหารงานของหมู่บ้าน อพ. ได้ดำเนินไปด้วยดีและบรรลุวัตถุประสงค์แล้ว ผลประโยชน์ คือการดำรงชีพหรือความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และความปลอดภัยย่อมตกแก่ประชาชนในหมู่บ้าน นั้นเอง กับทั้งจะเป็นการ เสริมสร้างความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติ โดยส่วนรวม ภัยจากการคุกคามและบ่อนทำลายของคอมมิวนิสต์ย่อมลดน้อยลงด้วย ผู้เขียนจึงยกเอาการบริหารงานของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพพ.) ขึ้นเป็นเรื่องสำคัญในการศึกษา

๒. สภาพของปัญหา

โดยที่การจัดตั้งหมู่บ้าน อพ. ในเขตที่มีการแทรกซึมความโจรกรรม อพ. นี้ ก็เพื่อรวมเอาโครงการพัฒนาชนบทของกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการอื่น ๆ ในสาขางานต่าง ๆ ทั้งโครงการส่งเสริมอาชีพและโครงการรักษาความสงบปลอดภัย ที่กระทำในระดับหมู่บ้าน เข้าด้วยกันเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การปกครองและการรักษาความปลอดภัยให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง มีการประสานงาน สนิบสนุนซึ่งกันและกันให้ถึงตัวประชาชนอย่างแท้จริง และเป้าหมายที่สำคัญ คือ จะเป็นพลังที่สามารถต่อต้านการแทรกซึมบ่อนทำลายจากฝ่ายคอมมิวนิสต์ได้อย่าง มีประสิทธิภาพรวมทั้งการร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐบาล

อย่างไรก็ดี แม้จะมีกฎหมายออกมารองรับการจัดตั้งหมู่บ้าน อพป. แล้วก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติยังมีปัญหาอยู่อีกหลายประการ เป็นต้นว่า มีบางหมู่บ้านที่ประชาชนได้รับการฝึกการรักษาความปลอดภัย (รปภ.) ฝึกอบรมพัฒนาและบริการ (พมก.) และอบรมคณะกรรมการหมู่บ้านแล้วก็ตาม กระทรวงมหาดไทยก็ยังไม่สามารถประกาศจัดตั้งหมู่บ้านนั้นเป็นหมู่บ้าน อพป. ได้ เนื่องจากจังหวัดมีความเห็นว่ายังไม่สมควรจัดตั้ง เพราะสถานการณ์ของหมู่บ้านเปลี่ยนแปลงไป หรือว่าคณะกรรมการหมู่บ้านยังไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะรับหน้าที่บริหารงานของหมู่บ้านด้วยตนเองได้ ไม่รู้ไม่เข้าใจงานตามโครงการ อพป. แห่งชาติที่เท่าที่ควรหรืออาจเห็นว่ายังไม่สมควรศึกษาขอให้ประชาชนในหมู่บ้าน เป็นต้น

นอกจากปัญหาดังกล่าวแล้ว ในเรื่องงบประมาณของหมู่บ้าน อพป. ก็เป็นปัญหาอยู่มากเช่นกัน เพราะโดยสภาพแล้วรายได้ของหมู่บ้านย่อมมีไม่เพียงพอที่จะดำเนินการพัฒนาตามโครงการต่าง ๆ ได้ สำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลก็อยู่ในจำนวนจำกัด คือ ให้การอุดหนุนได้เพียงหมู่บ้านละ ๑๐,๐๐๐ บาทต่อปี^๑ ทั้งนี้ย่อมมีผลไปถึงความขาดแคลนในค่าน้ำสต็อก อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ต่าง ๆ ในการดำเนินงานของกรรมการหมู่บ้านด้วย

สำหรับปัญหาที่น่าเป็นห่วงอย่างมากหลังจากการประกาศจัดตั้งเป็นหมู่บ้าน อพป. แล้วก็คือ กระบวนการบริหารของกรรมการหมู่บ้านว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด เพราะกรรมการหมู่บ้านดังกล่าว เข้ามามีปฏิบัติงานด้วยการอาสาสมัคร เป็นการเสียสละ คือไม่ได้รับค่าตอบแทนในการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการแต่อย่างใด ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่และความเข้าใจต่องานของ อพป. ด้วยในเรื่องเหล่านี้จะมีผลกระทบต่อการบริหารงานว่าจะสำเร็จราบรื่นไปได้แค่ไหนเพียงไร

^๑ กองวิชาการและแผนงาน กรมการปกครอง, กรมการปกครองกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและ เสริมสร้างความมั่นคงภายใน ๒๕๒๒, หน้า ๓๑. (เอกสารอัครสำเนา)

รวมตลอดถึงการร่วมมือร่วมใจหรือบทบาทของการมีส่วนร่วมในการบริหารของกรรมการ
หมู่บ้านเหล่านี้ด้วย และเนื่องจากหมู่บ้าน อพป. เป็นหมู่บ้านที่อยู่ในเขตแทรกซึม
(Sensitive Area) และการคุกคามจากคอมมิวนิสต์ จึงเป็นปัญหาว่าชาว
หรือกำลังใจในอันที่จะปฏิบัติงานในการต่อต้านอิทธิพลของฝ่ายตรงข้ามมีมากนักน้อยเพียงใด
ซึ่งมีผลเกี่ยวพันต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานหมู่บ้านเป็นอย่างมากเช่นกัน

ปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด เป็นปัญหาที่หมู่บ้าน อพป. โดยทั่วไป
ประสบอยู่ และเมื่อพิจารณาในแง่ของการบริหารงาน ซึ่งหมายถึงการนำเอาทรัพยากร
ในการบริหาร (Administrative Resources) อันได้แก่ คน (Man)
วัสดุอุปกรณ์ (Material) งบประมาณหรือเงิน (Money) ภาวประกอบการ
ตามกระบวนการจัดการ (Process of Management) เพื่อให้บรรลุ
วัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้^๑ หรือตามที่ดไวท์ วาลโด (Dwight Waldo)
ให้ความหมายของการบริหารว่าเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ หมายถึงการจัดองค์การ
และการบริหารงานที่เกี่ยวกับบุคคล วัสดุ เพื่อให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของรัฐบาล
หรือตามที่ โมลด์ (Mold) แห่งศูนย์การบริหารงานมิเนโซตา (Minnesota)
สหรัฐอเมริกาได้ให้คำจำกัดความว่า การบริหาร คือ การวางแผนงานและการ
ดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน โดยจัดกำลังคน เงิน วัสดุ การประสานงาน
การอำนวยความสะดวก การติดต่อสื่อสารและการควบคุมงานให้เหมาะสมที่สุด^๒

^๑ สมพงษ์ เกษมสิน, การบริหาร พิมพ์ครั้งที่ ๔ (พระนคร : สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๗), หน้า ๖.

^๒ สุชาติ ประชากุล, หลักการบริหารงานแผนใหม่ (กรุงเทพฯ :
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๑๑), หน้า ๔-๖.

ในทำนองเดียวกัน การบริหารงานหมู่บ้าน อพป. ของอำเภออุทุมพรจะบรรลุมิ
วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ก็จะต้องนำเอาปัจจัยในการบริหาร อันได้แก่บรรดาข้าราชการ
ที่เกี่ยวข้องกับงาน อพป. กรรมการหมู่บ้าน อพป. วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้
และงบประมาณรายได้เท่าที่หมู่บ้านจะพึงได้รับมาประกอบการ คำนวณการบริหาร
ซึ่งได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing)
การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) การสั่งงาน (Directing) การ
ประสานงาน (Coordinating) และการควบคุม (Controlling) เป็นต้น
ซึ่งการบริหารหมู่บ้าน อพป. ของอำเภออุทุมพรก็ประสบปัญหาดังกล่าวนี้อันได้แก่

๑. ปัญหาที่เกิดขึ้นจากความไม่พร้อมสมบูรณ์ของกระบวนการในการบริหารงาน
ได้แก่การวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งงาน การประสานงาน
และการควบคุมงานของหมู่บ้าน อพป. ในอำเภออุทุมพร

๒. ปัญหาที่เกิดจากขวัญของคณะกรรมการหมู่บ้านอันเนื่องมาจากการทำงาน
ในเขตแทรกซึมคุกคามของฝ่ายคอมมิวนิสต์ ประกอบกับการทำงานโดยการอาสาสมัคร
ที่ไม่มีค่าตอบแทน

๓. ปัญหาที่เกิดจากความขาดแคลนของวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และ
งบประมาณการเงินที่ใช้ในการบริหารงานของหมู่บ้าน

๔. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน อพป.
ของอำเภออุทุมพร เพราะสภาพหลังจากการจัดตั้งหมู่บ้านแล้ว กรรมการหมู่บ้านจะต้อง
พิจารณาดำเนินการปกครองหมู่บ้านด้วยตนเองทั้งสิ้น เริ่มตั้งแต่การประชุมหาความ
ต้องการของราษฎรในหมู่บ้านในอันที่จะดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับ
ความเจริญงอกงามของหมู่บ้าน การเขียนโครงการเสนอต่อนายอำเภอท้องที่^๒ เป็นต้น

จากการสอบถาม นายชลอ ไบเจริญ ปลัดอำเภอฝ่ายส่งเสริมการปกครอง
อำเภออุทุมพร จังหวัดยโสธร (๑๔ มิถุนายน ๒๕๒๓).

^๒ ทรงวุฒิ งามมีศรี, ปัญหาเกี่ยวกับหมู่บ้าน อพป. เอกสารวิจัยการปฏิบัติงาน
ของนักศึกษาโรงเรียนนักปกครองระดับสูง, (๑๑ ม.ค. ๒๕๒), หน้า ๑.

๓. วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาและวิจัยถึงสภาพของปัญหาของหมู่บ้าน อพป. อำเภออุทุมม จังหวัดยโสธร ทั้งที่ได้กล่าวมาแล้วว่า มีส่วนใดที่เกิดความไม่เหมาะสม มีข้อขัดข้องหรือจุดบกพร่องในทางปฏิบัติอย่างไรและอยู่ที่ไหน ซึ่งจะนำไปสู่ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การบริหารงานของหมู่บ้าน อพป. อำเภออุทุมม เป็นไปตามเป้าหมายและบรรลุ วัตถุประสงค์ตามโครงการ อพป. ได้ อย่างเต็มที่ ในอันที่จะเป็นเกราะป้องกันการแผ่ขยายการแทรกซึมบ่อนทำลายของคอมมิวนิสต์อย่างแท้จริง มีประสิทธิภาพและมีความถาวรสืบไป

การที่ได้เลือกศึกษาเฉพาะกรณีการบริหารงานของหมู่บ้าน อพป. อำเภออุทุมมนี้ โดยเหตุผลคือ ผู้เขียนเคยรับราชการ เป็นปลัดอำเภอที่อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี และมีประสบการณ์เกี่ยวกับราษฎร ตลอดจนข้าราชการในเขตท้องที่ใกล้เคียงกันนี้ เคยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบรรดาข้าราชการและเจ้าหน้าที่โครงการ อพป. อำเภออุทุมมมาก่อนแล้ว จึงเห็นว่าจะเป็นการศึกษาที่ประหยัดและสะดวกต่อการทำการศึกษาวิจัย

นอกจากนี้แล้วผู้เขียนต้องการที่จะทำการพิสูจน์ทฤษฎีและแนวความคิดในด้านการบริหาร กับการบริหารงานของหมู่บ้าน อพป. อำเภออุทุมมในทางปฏิบัติ ซึ่งอาจจะนำไปเป็นกรณีตัวอย่างในการศึกษาหรือพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการบริหารงานหมู่บ้าน อพป. ในเขตท้องที่อื่น ๆ ได้

๔. สมมุติฐาน

จากการที่ผู้เขียนได้ไปสังเกตการณ์และได้ซักถามเจ้าหน้าที่ซึ่ง เป็นข้าราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับโครงการ อพป. โดยตรง ตลอดจนกรรมการหมู่บ้านและราษฎรในหมู่บ้าน อพป. ของอำเภออุทุมมแล้ว พอสรุปได้ว่า การดำเนินการบริหารงานหมู่บ้าน อพป. ยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายเท่าที่ควร ไม่ว่าจะเป็นงานในสาขาวิชา

ความสงบเรียบร้อย (รปภ.) และสาขาพัฒนาบริการ (พบก.) ซึ่งมีมูลเหตุสำคัญมาจากความไม่พร้อมในกระบวนการบริหาร และความขาดแคลนปัจจัยในการบริหารต่าง ๆ ด้วย ผู้เขียนจึงตั้งสมมุติฐานที่จะทำการศึกษาวิจัยไว้ ดังนี้

๔.๑ ความไม่พร้อมสมบูรณ์ของกระบวนการบริหารงาน ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานหมู่บ้าน อพป. ของอำเภออุตุชุม

๔.๒ อ. สภาพแวดล้อมจากการแทรกซึมและคุกคามของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ทำให้คณะกรรมการหมู่บ้านมีขวัญที่ไม่พร้อมสมบูรณ์ ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานหมู่บ้าน อพป. ของอำเภออุตุชุม

ข. การเข้าดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการหมู่บ้าน อพป. โดยปราศจากคำตอบแทน และหนทางก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ มีผลทำให้ขวัญของคณะกรรมการหมู่บ้าน อพป. ไม่พร้อมสมบูรณ์ ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานหมู่บ้าน อพป. ของอำเภออุตุชุม

๔.๓ ความไม่พร้อมสมบูรณ์ของวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และงบประมาณ ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานหมู่บ้าน อพป. ของอำเภออุตุชุม

๔.๔ คณะกรรมการหมู่บ้านไม่เข้าใจความสำคัญของงาน อพป. ก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารงานหมู่บ้าน อพป. ในอำเภออุตุชุม

การที่ผู้เขียนได้ตั้งสมมุติฐานไปในทางลบ (Negative hypothesis) เนื่องจากผู้เขียนเห็นว่าโครงการ อพป. เป็นโครงการที่ถึงแม้จะได้มีการดำเนินการมาเป็นเวลาหลายปีแล้วก็ตาม แต่ทั้งราษฎรและข้าราชการที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ก็ยังไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ อพป. อย่างชัดเจน

อนึ่ง ผู้เขียนอยู่ในฐานะข้าราชการฝ่ายปกครอง ได้เคยศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับโครงการ อพป. ทั้งในค่านกฎหมาย ระเบียบการ เอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง ผลการสัมมนาของปลัดอำเภอฝ่ายส่งเสริมการปกครอง ตลอดจนเอกสารวิจัยต่าง ๆ ของนักศึกษาโรงเรียนนายอำเภอ และโรงเรียนนักปกครองระดับสูงของวิทยาลัยการปกครอง รวมทั้งผลของการศึกษาวิจัยนักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

วิทยาลัยการทัพบก เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้ปรึกษาหารือกับข้าราชการผู้ประสบการณ์เกี่ยวกับโครงการ อพป. หลายท่าน จึงเห็นว่าการตั้งสมมติฐานน่าจะเป็นไปในทางลบมากกว่าทางบวก (Positive hypothesis) เพราะผลการศึกษานี้ของบุคคลต่าง ๆ ที่ได้รับ ซึ่งให้เห็นว่าโครงการ อพป. ยังมีปัญหาและอุปสรรคอยู่มาก

๕. วิธีดำเนินการศึกษาและวิจัย

การศึกษาในเรื่องนี้ ผู้เขียนจะได้ทำการค้นคว้าและวิจัยในแบบผสมผสาน คือ แบบพรรณนาและวิเคราะห์ (Discriptive and Analytical Method) โดยทำการศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) ทั้งในส่วนหลักเกณฑ์ และทฤษฎีแนวความคิดทางการบริหาร จากหนังสือ เอกสารเผยแพร่ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เอกสารทางราชการ และหนังสือสั่งการต่าง ๆ เท่าที่จะสามารถค้นหาได้จากห้องสมุดและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับงานของหมู่บ้าน อพป. ประกอบกับวิธีการวิจัยโดยการสังเกตการณ์ของผู้เขียน และการสัมภาษณ์ในแบบจับภาพนิ่ง (Focused Interview) การที่ผู้เขียนใช้ Focused Interview ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมครบถ้วน และได้ข้อมูลที่ไปอาจหาได้จากแบบสอบถาม โดยมุ่งให้ผู้ถูกสัมภาษณ์จัดจ้อยอยู่กับเรื่องที่คุณเขียนต้องการข้อมูลความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังจะได้ทำการทดสอบแบบสอบถามแก่คณะกรรมการหมู่บ้าน อพป. จำนวน ๒๐๐ ชุด จากจำนวนกรรมการหมู่บ้าน ๔๑๐ คน การที่ผู้เขียนกำหนดไว้เช่นนี้ เพราะว่าจำนวนบุคคลที่จะเป็นตัวแทนของประชากร ๕๐ หรือ ๑๐๐ หรือ ๑,๐๐๐ คน นักวิจัยบางคนแนะนำว่า ๑๐% ถือเป็นตัวแทนของประชากรได้^๒ ดังนั้นการสุ่มตัวอย่าง

^๑ อำนวยวิทย์ ชูวงศ์, ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ ๑ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, ๒๕๑๕), หน้า ๒๓๓.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๔๓.

จากคณะกรรมการหมู่บ้าน อพป. ๒๐๐ คน จาก ๔๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๕๐
จึง เป็น เปร้อ เซนต์ที่น่าเชื่อถือได้ นอกจากนี้ในการสุ่มตัวอย่างดังกล่าว ผู้เขียน
ได้กระจายแบบสอบถามไปยังหมู่บ้าน อพป. ของอำเภออุทุมพร ๑๑ หมู่บ้าน ในจำนวน
๑๔ หมู่บ้าน ของ ๖ ตำบล ที่มีหมู่บ้าน อพป. โดยทำถึง คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๑๑
ทั้งนี้แบบสอบถามจำนวน ๒๐๐ ชุด ผู้เขียนได้รับคืนทั้งหมด

๖. ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งศึกษาและวิจัยถึงปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานหมู่บ้าน
อพป. ของอำเภออุทุมพร จังหวัดยโสธร อันเนื่องมาจากกระบวนการในการบริหารงาน
ของหมู่บ้าน อพป. วัตถุประสงค์ของคณะกรรมการหมู่บ้าน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้
และงบประมาณ รวมทั้งปัญหาความเข้าใจของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีต่องานของ
หมู่บ้าน อพป. แต่เนื่องจากการบริหารงานของหมู่บ้าน อพป. เป็นเรื่องที่มีขอบเขต
กว้างขวางและรัฐบาลกำลังเร่งที่จะขยายโครงการและมีนโยบายจัดตั้งหมู่บ้าน อพป.
ให้ครบทุกภาคของประเทศ ดังนั้น เพื่อให้การค้นคว้าวิจัยสามารถทำได้อย่างลึกซึ้ง
และบรรลุวัตถุประสงค์แห่งการศึกษา วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนจึงขอวางขอบเขต
การศึกษาและวิจัยการบริหารงานของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.)
ศึกษาเฉพาะกรณีของอำเภออุทุมพรไว้ดังนี้

๑. ในด้านกระบวนการในการบริหารงานของหมู่บ้าน อพป. ศึกษาและ
วิจัยจากแผนงาน การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ การประสานงานและการ
ควบคุมงาน โดยศึกษาและวิจัยจากกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และเอกสารของ
ทางราชการเป็นหลักประกอบกับ Focused Interview คือ สัมภาษณ์แบบ
เจาะจงกับผู้ที่ปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมและกรณีงาน

๒. ในด้านขวัญของคณะกรรมการหมู่บ้าน อพป. ในอำเภออุทุมพร ศึกษาจาก

๒.๑ การดำรงชีวิตส่วนตัว (ภูมิสำเนา สถานภาพครอบครัว และ

สถานภาพทางเศรษฐกิจ)

๒.๒ การคุกคามของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (การใช้กำลังเข้าปะทะ ความหวั่นเกรงต่อผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ความเสี่ยงอันตรายจากการทำงาน ความต้องการความปลอดภัยจากผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์)

๒.๓ ความพึงพอใจในลักษณะและตำแหน่ง (ความต้องการทำงาน การเปลี่ยนงาน ความสามัคคีและความร่วมมือในการทำงาน ความก้าวหน้าของงาน ความคิดริเริ่มในการทำงาน)

โดยทอคนแบบสอบถามให้แก่คณะกรรมการหมู่บ้าน อพป. จำนวน ๒๐๐ คน จากคณะกรรมการหมู่บ้านประมาณ ๘๑๖ คน ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด

๓. วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และงบประมาณ จะได้ทำการศึกษาวิจัยจากกฎหมาย ระเบียบ และเอกสารทางราชการ เป็นหลักพร้อมกับการ Focused Interview จากผู้มีประสบการณ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งปลัดอำเภอ ฝ่ายส่งเสริมการปกครองอำเภออุทุมพร

๔. ความเข้าใจของคณะกรรมการหมู่บ้านต่องานของหมู่บ้าน อพป. อำเภออุทุมพร จะทำการศึกษาจากการทอคนแบบสอบถามแก่กรรมการหมู่บ้าน ประกอบกับ Focused Interview

๕. นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัย

๕.๑ ความไม่สมบูรณ์พร้อม หมายถึง ความไม่ครบถ้วน ความไม่เพียงพอ ความถูกจำกัด และความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย

๗.๒ ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ หมายถึง ประชาชนผู้หลงผิดไปผิดใจในลัทธิ
การเมืองของฝ่ายตรงข้าม และพยายามใช้มาตรการและวิธีการต่าง ๆ เพื่อนำลัทธิ
การเมืองที่ตนเชื่อเข้ายึดครองอำนาจรัฐ^๑

๗.๓ หมู่บ้าน ให้ความหมายว่า หมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง^๒
เรียกโดยย่อว่า หมู่บ้าน อพป.

๗.๔ กรรมการหมู่บ้าน ให้ความหมายว่า กรรมการหมู่บ้าน อพป.^๓

๘. ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาและวิจัย

การศึกษาและวิจัยในเรื่องการบริหารงานหมู่บ้าน อพป. ศึกษาเฉพาะกรณี
อำเภอกุศุม ก็เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานหมู่บ้าน อพป.
และเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุงการบริหารงานให้ดีขึ้น ประโยชน์ที่ผู้เขียนคาดว่า
จะได้รับจากการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ คือ

๑. ผลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ จะช่วยให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรค
ในการบริหารงานของหมู่บ้าน อพป. อำเภอกุศุม เพื่อหาแนวทางปรับปรุงการ
บริหารงานของหมู่บ้าน อพป. ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

001710

วินัย ประไพพิศ, การบริหารงานอำเภอ : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอ
ปลาลปาก วิทยานิพนธ์ (แขนงวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
พ.ศ. ๒๕๒๑), หน้า ๖.

^๒ พระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง
พ.ศ. ๒๕๒๒, มาตรา ๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๖ ตอนที่ ๗๕ (๑๐ พฤษภาคม
๒๕๒๒), หน้า ๑๕.

^๓ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

๒. เป็นแนวทางในการศึกษาและวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป
๓. ใช้เป็นเอกสารประกอบความรู้ใ้พอสมควร
๔. เพื่อความสมบูรณ์ของปริญญารัฐศาสตร์มหาบัณฑิตของผู้เขียน

๕. ลำดับการ เสนอเรื่อง

วิทยานิพนธ์นี้ประกอบขึ้นจาก ๖ บท สำคัญ คือ

บทที่ ๑ บทนำ

กล่าวถึงความสำคัญของเรื่อง สภาพปัญหา วัตถุประสงค์ของการศึกษา สมมติฐานการค้นคว้าและวิจัย และประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาและวิจัย

บทที่ ๒ แนวความคิดและทฤษฎีในการบริหาร

กล่าวถึง ก. องค์ประกอบของการบริหาร

ข. กระบวนการในการบริหาร อันได้แก่ แผนงาน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ การประสานงาน และการควบคุม

ค. ชัยภูมิและแรงจูงใจ ได้กล่าวถึง ความสำคัญของชัยภูมิองค์ประกอบของกำลังชัยภูมิ ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow) และของไฮอริชเนอเบิร์ก (Herzberg)

บทที่ ๓ การบริหารงานของหมู่บ้าน อพป.

ก. ประวัติความเป็นมาของโครงการ อพป. และการจัดตั้งหมู่บ้าน อพป. โดยทั่วไป

- มุสเหตุของการจัดตั้งหมู่บ้าน อพป.

- ความเป็นมาของหมู่บ้าน อพป.

- การจัดตั้งหมู่บ้าน อพป.

- โครงสร้างการจัดองค์การบริหารของหมู่บ้าน อพป. ได้แก่ คณะกรรมการกลาง คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ รายไ้หมู่บ้านและการควบคุมหมู่บ้าน อพป.

ข. ประวัติและสภาพทั่วไปของอำเภอกุดชุม

ค. หมู่บ้าน อพป. ของอำเภอกุดชุม

— สภาพการแทรกซึมของ ผกค. ในเขตท้องที่

— ความเป็นมาของการจัดตั้งหมู่บ้าน อพป. ของอำเภอกุดชุม

— โครงสร้างหมู่บ้าน อพป. ของอำเภอกุดชุม

บทที่ ๔ ผลการศึกษา

บทที่ ๕ วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานหมู่บ้าน อพป. ของอำเภอกุดชุม

ก. ด้านกระบวนการในการบริหารงานหมู่บ้าน อพป.

ข. ด้านขวัญของคณะกรรมการหมู่บ้าน อพป.

ค. ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และงบประมาณในการบริหารงานหมู่บ้าน อพป.

ง. ความเข้าใจต่องานของคณะกรรมการหมู่บ้าน อพป. ในอำเภอกุดชุม

บทที่ ๖ สรุปและเสนอแนะ

๑๐. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑๐.๑ คร. อาษา เมษสุวรรณค์, การปกครองระดับตำบลหมู่บ้านกับความมั่นคงแห่งชาติ เอกสารวิจัย วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, พฤศจิกายน ๒๕๒๐.

๑๐.๒ ปรีชา ศิริครินทร์, บทบาทของฝ่ายปกครองต่อโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) เอกสารวิจัยการปฏิบัติงานนักศึกษาโรงเรียนนักปกครองระดับสูง, รุ่นที่ ๑๐, วิทยาลัยการปกครอง, ๒๕๒๒.

๑๐.๓ ว่าที่ ร.ต. ทรงวุฒิ งามมีศรี, ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน อพป. เอกสารวิจัยการปฏิบัติงานของนักศึกษาโรงเรียนนักปกครองระดับสูง รุ่นที่ ๑๒, วิทยาลัยการปกครอง, มกราคม ๒๕๒๒.

๑๐.๔ สวัสดิ์ กฤตรัชต์นันต์, โครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง
กับการส่งเสริมประชาธิปไตยในชนบท เอกสารวิจัยการปฏิบัติงานของนักศึกษา
 โรงเรียนนักปกครองระดับสูง รุ่นที่ ๑๐, วิทยาลัยการปกครอง, ๒๕๒๒.

๑๐.๕ ร.อ.สถาภร เอมะสิทธิ์, การบริหารงานหมู่บ้านอาสาพัฒนา
และป้องกันตนเอง วิทยานิพนธ์ วิทยาลัยการทัพบก, สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง,
 ๑ สิงหาคม ๒๕๒๓.

๑๐.๖ ใหญ่ โรจน์สุวณิชกร, การรักษาความปลอดภัยในระดับตำบล
หมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง(อพป.)
 วิทยานิพนธ์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, พฤษภาคม, ๒๕๒๒.